

dnjowy porjad: 48. posedženje (14.06.2025)

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/agenda/927/> (10.06.2025)

ID 927

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měščanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora ” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

dnjowy porjad

Zazběh posedženja: 10:00

Wobjedowa přestawka: 12:30 – 13:30.

Posedženski kónc: 16:00

1. Zahajenje / postajenje posedženskeho wjednistwa a protokola
2. Dowolnosť zwukowych a wobrazowych nahrawanjow / widejowy a awdijowy stream
3. Poskitk rozmołwow za hosći
4. Zwěšćenje přitomnosće zapóslancow a wobzamknjenjakmanosće
5. Wobzamknjenje dnjoweho porjada
6. Termin a městnosć přichodne posedženje
7. Protokolowa a wobzamknjenska kontrola
 - a. Protokol 46. posedženja
 - b. Protokol 47. posedženja
8. Zawod do IT
9. Póslanje do prezidija (Jan Kosyk)
10. Wuběrki a społnomócnjenja za 2. Serbski sejm (Jan Kosyk)
11. Wuhódnoćenje wólbow do 2. serbskeho sejmaWólbneje statistiki
 - Statistiki (Hagen Domaška)
 - Zjawnostne džěło (Měrcin Krawc)
 - Doporučenja a analyzy Pětra Kroha
12. Šćuwanja přećiwo wólbam a džěło změrcowskeho wuběrka
13. Prawniski status sejma (Hajko Kozel)
14. Statne zrěčenje
15. Staw běleje knihi
16. Projektowa próstwa kulturna a kubłanska awtonomija za lud Serbow a Serbow we wobłuku strukturneje změny Łužica (Hanzo Wylem-Kěł)
17. Přiměrjenje „manifesta“ (Hanzo Wylem-Kěł)
18. Wužiwanje „gender sprawneje řeče“ w oficialnych dokumentach (Hanzo Wylem-Kěł)

19. Wužiwanje cuzeho pomjenowanja „Srbja“ město „Srbja“ za płaćiwosć Delnjeje Łužicy w oficialnych dokumentach (Hanzo Wylem-Kěł)
20. Přesadźenje poprawjenja delnjołužiskeho serbskeho prawopisa a gramatiki (Hanzo Wylem-Kěł)
21. Dalši

namjet: Póslanje do prezidija

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/923/> (14.04.2025)

ID 923

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měščanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora ” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Jan Kosyk

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přećiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Póslanje do prezidija

Serbski sejm wobzamknje, slědowace wosoby do prezidija póslać. Dalše wosoby móža so na posedženju pomjenować a wudospołnić.

- Jan Kosyk
- Hagen Domaška
- Juliane Rudloff

namjet: Wuběrki a społnomócnjenja za 2. Serbski sejm

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/924/> (14.04.2025)

ID 924

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měščanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora ” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Prázidium

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přečiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Wuběrki a społnomócnjenja za 2. Serbski sejm

Serbski sejm wobzamknje, slědowace wuběrki & nadawkow dale wjesć. Dotalni sobudźěłacy so přez wuběrk IT napisaja, zo by so dalše sobudźěło naprašowało. Nowi sobudźěłacy móža swój zajim na posedženju zwuraznić a sćelu mejlku na wuberk.it@serbski-sejm.de.

- **wuběrk hospodarstwo**
 - Carola Geppertowa
 - Dirk Pawlik
 - Edit Pjenkowa
 - Hajko Kozel
 - Hanzo Wylem-Keł
 - Heiko Bengelstorff
 - Ignac Wjesela
 - Kito Pjenk
 - Tomaš Čornak
- **wuběrk wustawa-prawo**
 - Gerat Šram
 - Hagen Domaška
 - Hajko Kozel
 - Hanzo Wylem-Keł
 - Handrij Kluga
 - MercinKrawc
 - Tomaš Čornak
 - Tomaš Wornar
- **wuběrk kubłanje**
 - Aneta Zahrodnikowa
 - Edith Pjenkowa

- Hagen Domaska
- Hajko Kozel
- Hanzka Wjeselic
- Hanzo Wylem-Keł
- Ilona Urbanojc
- Jadwiga Pjacec
- Mercin Krawc
- Tomas Čornak
- **wuběrk kultura**
 - Christine Ruby
 - Hajko Kozel
- **wuběrk zjawnosć**
 - Hajko Kozel
 - Jadwiga Pjacec
 - Měrcin Krawc
- **wuběrk wonkowne**
 - Christine Ruby
 - Hagen Domaška
 - Hajko Kozel
 - Hanzka Wjeselic
 - Jadwiga Pjacec
 - Měrcin Krawc
 - Tomas Čornak
 - Tomas Warnar
- **peticija**
 - Hagen Domaška
 - Jan Kosyk
- **wuběrk workshop**
 - Ilona Urbanojc
 - Jadwiga Pjacec
- **wuběrk IT**
 - Hagen Domaška
 - Ilona Urbanojc
 - Jan Kosyk
 - Tomaš Warnar
- **wólbny wuběrk (wólbna kampanja)**
 - Aneta Zahrodnikowa
 - Hagen Domaška
 - Hanzo Wylem-Keł
 - Jadwiga Pjacec
 - Měrcin Krawc
 - Tomas Čornak
 - Tomas Warnar
- **wólbna komisija**
- **społnomócnjenje finance**

- Aneta Zahrodnikowa

Přispomnjenja: (nic dźěl wobzamknjenja)

Přehlad dla (a přičin datoweho škita) su tu jenož zapósłancy nalistowani.

We wuběrkach smědža wšitcy sobu dźělać, nic jenož zapósłancy. Dalši zajimcy móža so tuž na posedženju přizjewić (prošu w protokolu zapopadnyć) a swoju e-mejlowu adresu za nahrawanje rozdželenja IT sprosředkować.

namjet: Projektowa próstwa kulturna a kubłanska awtonomija za lud Serbow a Serbow we wobłuku strukturneje změny Łužica

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/928/> (06.06.2025)

ID 928

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měščanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora ” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Hannes Willhelm-Kell

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přećiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Projektowa próstwa kulturna a kubłanska awtonomija za lud Serbow a Serbow we wobłuku strukturneje změny Łužica

Serbski sejm staji hospodarskemu regionej Łužica (WRL), Sakskej agenturje za strukturne wuwěće (SAS) kaž tež krajaj Sakska a Braniborska próstwu wo natwar kulturneje a kubłanskeje awtonomije za Serbow a Serbow we Łužicy. Spěchowanski wolumen so lětnje z přidatnymi znajmjeńša 25 milionami eurow postaji a lětnje wotpowědnej potrebjebje přiměrja. Dotalne přiražki Załožbje za serbski lud so z toho wuraznje njedótknje. Jadro projekta je Łužiski serbski šulski zarjad stajnje w sakskim a braniborskim dźělu Łužicy, w kotrymž so zamołwitosć za rewitalizaciju serbskeje rěče wyšnostnje wot ludu Serbow a Serbow koordinuje a kotryž ma poľnu swójsku zamołwitosć za planowanje šulskeje syće a wuwučowanskeje mocy w starodawnym sydlenkim rumje Serbow a Serbow.

Kubłanski a prawnski wuběrk změjjetaj nadawk, w zhromadźenstwowym dźěle wotpowědnu próstwu za předewzaće z pokazku na 30 lět znjewužiwanje we Witaj-projekće, narodoprawniske počahy a nuznosć k rewitalizaciji serbskeje a serbskeje rěče, inkluziwnje Slepjanskeje narěče zestajeć.

Wopodstatnjenje (nic dźěl próstwy):

Wudobywanje brunicy we Łužicy a z tym zwisowace zničenje 136 serbskich wsow a sydlišćow je rozsudna přičina za (nućensku) asimilaciju a akutne zničenje předewšěm delnjo- a mi; elužiske rěčne a kulturne regiony luda Serbow a Serbow. Dotalne projekty strukturneje změny njejsu ani wurunanje, ani kmane, abo we wuslědku z rezultatami skónčene, kotraž akutnemu wotemrěću serbskeje rěče w Delnjeje Łužicy abo dalšemu spadej serbskeje rěče w Hornjeje Łužicy napřećo skutkuja.

Rozjasnjene cile krajow k rewitalizaciji rěčow buchu dotal daloko misnjene. Spočatna nadźija ze spočatka 1990tych lět je so stróžbemu faktej zminyla, zo falowace samopostajowanje po mjezynarodnym ludowym prawje Serbow a Serbow ani w spočatkach diskutowane ani regionalnopolitisce scyła wobkedźbowanje

njenamaka. Porjadowane je tole z přeco hišće wobstejacym faktiskim wuzamknjenjom wuhotowanja swójskich demokratiskich zakładnych prawow Serbow a Serbow kaž tež z njewobmjezowanej a politisce spěchowanej asimilaciju Serbow a Serbow. Pohlad do wšěch europskich regionow z podobnej situaciju pomha zwěsćić, zo liča prawa kulturneje a kubłanskeje awtonomije k stajnje přnim samozrozumliwoscām při wuhotowanju jich samopostajowanskich prawow za małe ludy a statne mjeńšiny. Dale so tudy šulske profile zmjehča, stejnišća w jadrowych sydlenskich kónčinach do prašenja stajeja a zawrěja. Najebać spočatnje dobrych zasadow njenamakaja so wočiwidnje 30 lět hižo žane praktiske planowanja k stabilizaciji serbskeho kubłanja sta;. Naš přikład je wuhotowanje kulturneje a kubłanskeje awtonomije po systemje němskorěčneho zhromadženstwa we wuchodnej Belgiskej.

namjet: Přiměrjenje „manifesta“

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/929/> (06.06.2025)

ID 929

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měšćanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora ” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Hanzo Wylem-Kěl

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přečiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Přiměrjenje „manifesta“

Manifest z poslednjeje wersije 12.4.2025 přiměri so ze slědowacymi změnami: § 1 a 2 wotpadnjetej bjez narunanja.

Wopodstatnjenje (nic džěl próstwy):

Tute su zdžěla wobsahowje wopačne a zdobom za naležnosće Serbow a Serbow bjez wuznama. Serbski sejm je ludej Serbow a Serbow zawjazany a budže w tutym konteksće swójsku wustawu nadžělać, abs0mować a wobzamknyć, kotraž wotpowěduje zasadnje woprawdžitym narokam a normam woprawdžiteje demokratije.

namjet: Wužiwanje „gendergerechte Sprache“ w oficialnych dokumentach

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/930/> (06.06.2025)

ID 930

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měščanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora ” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Hanzo Wylem-Kěł

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přečiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Wužiwanje „gendergerechte Sprache“ w oficialnych dokumentach

Próstwu staji so, finalnu diskusiju wo wužiwanju tak mjenowaneje „gendergerechteje rěče“ w oficialnych dokumentach Serbskeho sejma wjesć. Próstwustajer namjetuje wobzamknyć, zo so w oficialnych dokumentach płaćiwy prawopis bjez tak mjenowaneje gender rěče nałožuje.

Wopodstatnjenje (nic džěl próstwy):

Dotal njeje wobzamknjenja Serbskeho sejma k tutej tematicy. Wotwisnje wot toho, što oficialne dokumenty zhotowi (na př. protokole, próstwy, PM, atd.) so nałožowanje rěče w tutym nastupanju njerjadowane wužiwa. We wšědnym dnju wjedže přeco zaso k njejasności abo mjerzanju, dokelž dawaja kontrerne nahlady k temje. Wosebje maskuline generikum němskeje rěče wobsahuje žónske a muske pomjenowanja w cyłku. Signata genderowa rěč je element, kotryž kumštnje stworjeny, ideologisce charakterizowany, wot najwjetšeho džěla ludnosće wotpokazany a naposledk kmamy je, towaršnosť dale paćić, město někotreje. „gendergerechte pisanske wašnje“ njeje ani jednotnje postajene, ani njepobrachuje tutón kóždyžkuli rěčny woprawdžity zakład. Zaměr runoprawosće splahow so z tym runje tak misnje kaž so zrozumiwosć a dokładnosć rěče hłuboko wobmjezuje. Nimo toho njeje tuta forma kumštnjeje rěče kmama, naležnosće Serbskeho sejma w ludnosći transportować.

K wujasnjenju njech je na to pokazane, zo by we wosobinskih spisach zapóslancow kóždemu přewostajene wostało, swoje preferowane wašnje pisanja wužiwać. Wobzamknjenje ma so do jednanskeho porjada Serbskeho sejma přewzać.

namjet: Wužiwanje cuzeho pomjenowanja „Wenden“ město „Sorben“ za wobłuk płaćiwošće Delnjeje Łužicy w oficialnych dokumentach

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/932/> (06.06.2025)

ID 932

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měščanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora“ (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Hanzo Wylem-Kěl

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přećiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Wužiwanje cuzeho pomjenowanja „Wenden“ město „Sorben“ za wobłuk płaćiwošće Delnjeje Łužicy w oficialnych dokumentach

Próstwu staji so, finalnu diskusiju wo nastaću a wužiwanju zapřijećow Serbja a Serbja w Delnjeje Łužicy w oficialnych dokumentach a wašnju zwuraznjenja Serbskeho sejma wjesć.

Próstwustajer próstwy namjetuje wobzamknýć, zo so w oficielných dokumentach bjezwuwzaćnje „serbska zapřijatosć“ znajmjeńša nastupajo Delnju Łužicu nałožuje.

Wopodstatnjenje (nic džěl próstwy):

Dotal njeje wobzamknjenja Serbskeho sejma k tutej tematicke. We wšědnym dnju wjedže přeco zaso k njejasnosći abo mjerzanosći, dokelž dawaja kontrerne nahlady k tomu. Wosebje identita delnołužiskich Serbow je přez přecuzbnjenje přez dekret k „narunanju serbskeje zapřijatosće přez serbsku“ z 1949 charakterizowana, kotraž wjedžeše zhromadnje z druhimi stalinistiskimi napravami zažnych 1950tych a 60tych lět ke kolektiwne mu rěčnemu wustupej w Delnjeje Łužicy a džělam ewangelskeje Hornjeje Łužicy. Zapřijeća „Serbščina a Serbja“ buchu přez dekret kumštnje stworjene, su stalinistisko-socialistiske charakterizowane, wot najwjetšeho džěla ludnosće wotpokazane a naposledk tež kmane, towaršnosť dale paćić. Identita ludźi w Delnjeje Łužicy wisa kaž wjackróć wědomostnje dokumentowana (přir. M. Norberg 1991, Uppsal) na serbskej zapřijatosći. Wot 1999 kompromisnje charakterizowane pisanje „serbski / wendisch“ njeje ani jednotnje postajene, ani njepobrachuje kóždyžkuli wobchadnorěčny zakład. Nimo toho njeje tuta forma pomjenowanja kmána, naležnosće Serbskeho sejma w ludnosći transportować abo ludźi docpěć. Hižo w spočatkach diskutowana warianta Łužiskich Słowjanow by w

praksy prawdžepodobnje runje tak wotpokazowace stejišća wjedła. Zapřijeće „Serbja und porno tomu wobsahuje a zwjazuje wšitkich, kóždy móže so narěčany čuć a dyrbi lubowane, dokelž swójbne identity njespušćeja. Kóždy móže so z tym docpěć.

K wujasnjenju njech je na to pokazane, zo by we wosobinskih spisach zapóslancow kóždemu přewostajene wostało, swoje preferowane wašnje pisanja wužiwać. Wobzamknjenje ma so do jednanskeho porjada Serbskeho sejma přewzać

namjet: Přesadźenje poprawjenja delnjołužiskeho serbskeho prawopisa a gramatiki

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/application/933/> (07.06.2025)

ID 933

legislatura 2

čísło 48

datum 14.06.2025, (10:00 – 16:00)

městno Měšćanski dom, rum 1.5 „Zielona Gora” (přizemjo), Ericha Kästnerowe naměsto 1, Choćebuz

namjetowanje Hanzo Wylem-Kěł

wašnje namjeta porjadny namjet

prěnja rěč němsce

předchadnik

status namjet zapodaty

wothłosowanje 0 / 0 / 0 / 0 (za / přećiwo / wzdaće / weto)

přispomnjenja

Přesadźenje poprawjenja delnjołužiskeho serbskeho prawopisa a gramatiki

Wothłosuje so wo tym, prawopis delnjołužiskeje serbskeje rěče po „Serbskim prawopisu a gramatice“ Bogumiła Šwejele přiměrić a z tym kumštne a ideologiske motiwowane zasahi do rěče 1950tych lět dospołnje zběhnyć a z tym delnjołužisku serbsčinu zaso awtentisce wuwučować, posrědkować a nałožować. Serbski sejm přizamkne so wobzamknjenju skupiny Serbska namša z 1999 a wužiwa w oficialnych dokumentach awtentisku serbsku rěč delnjołužiskich Serbow. Wón spěchuje z tym tež dawno nadpadne nałožowanje w kubłanju a w druhich delnjołužiskich Institucije.

Wopodstatnjenje (nic džěl próstwy):

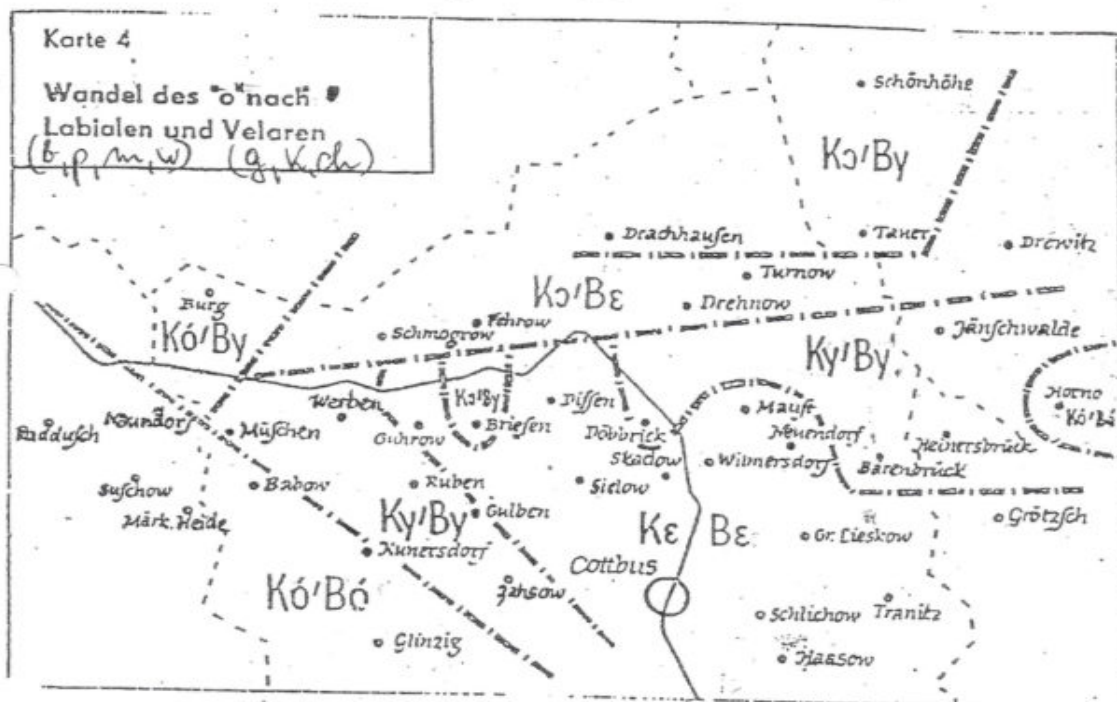
Wot 1999 je to naležnosć Pónaschemu z. t. Přez prawopisnu reformaciju 1952 (přiměrjenje hornjołužiskej serbskej rěči) je so kumštna šulska rěč w Delnej Łužicy wutworiła, kotraž wot ludnosće wot toho časa na wulke wotpokazanje storči a kotraž je rozsudnje přinošowała k aktiwnej asimilaciji delnjołužiskich Serbow. Kupka Serbska namša je dotal jedyn z mało gremijow, kotraž je so tuteje temy přiwzała a nałožowanje tutoho awtentiskeho wašnja rěče a pisanja přewjedže. Na iniciatiwu Pónaschemu z. t. přesadźichu so w léce 2000ff někotre kročeje k rewentizowanju pola rěčneje komisije při Serbskim instituce. Tute pak su jenož mały džěl trěbneje cyłknosće. Někotre wokable, kotrež běchu dospołnje wotcuzbnjene (na př. zěći – džěći) buchu přećiwo reformowani zaso do aktualneho prawopisa přiwzate. ó so tohorunja zaso zawjedže, ale bjez trěbneho přewodnika, němeho nazwuka h-, tu płaći oficialnje přeco hišće to w-. Tak dóndže pola šulerjow a wuknjencow rěče k enormnym čezam, dokelž dale z prawopisa njeje spóznamomne, hač so to w- rěči abo nic. Příklad wokno – wokno, wólša – wólša. Tohorunja njeporjedźili su 1952 zawjedžene zmjechčenje a zwjazane narunanje mjekchich pismikow přez twjerde pismiki z j (tak mjenowane notěrowanje). Příklad za to: Picnjo – Picnjo (tež mj – → , rj – ř, wj – →). Awtentiske wašnje pisanja do Šwejele wotpowěduje nimo toho wšitkim regionalnym dialektam w delnjołužiskich regionach, dokelž so tute hłownje na wurjekowanje ó a ł počahuja a na nim definuja (hlej přiloža: 1964, Faska).

Falšowane pisanje je jedna z hłownych přičin, zo dotalne naprawy rewitalizacije nimaja žadyn wjetši wuspěch, dokelž začuwa so wučena delnjoserbšćina šulska řeč přeco hišće jako “cuza ” řeč w zwostatych swójbach z maćernorěčnikami.

Nimo toho ma so přez poslednje wozjewjenje mjeztym sylnje deciměrowanych aktiwnych ličbow řečow w Delnjeje Łužicy nuzny katalog naprawow k woprawdźitemu spěchowanju nałožowanja a přiswojenja delnjołužiskeje řeče wuwijać a zwoprawdźić. K tomu měła nuznje kubłanska awtonomija ličić, ale tež image-stopnjowace naprawy, kaž wuměňenje řečných kmanosćow za wobsadženja městnow a přiměnjene zarunanje přidatneje prócy za bilingualnych kublarjow a wučerjow su dawno napadliwe!

Nowe wuotroženje

H. Faßke, *Die Vetschauer Mundart*, Bautzen 1964

- ① σ - $\rightarrow$ [hu] ■ woba, wuknuś, wuknik ...
- ② $\left. \begin{array}{l} K(\text{Velar}) = g, k, ch \\ B(\text{Labial}) = b, p, m, w \end{array} \right\} + \text{---} + K, B \rightarrow \sigma$ wóstanojo
 ■ bom, Bog, pomoc
- ③ $\left. \begin{array}{l} K \\ B \end{array} \right\} + \text{---} + K, B \rightarrow \sigma \left[\begin{array}{c} -y \\ -e \\ -u \end{array} \right]$
 ■ pólo, chátý, kóza

$b, p, m, w, g, k, ch + \text{---} + b, p, m, w, g, k, ch \rightarrow -\alpha \rightarrow \text{bom}$
 $b, p, m, w, g, k, ch + \text{---} + b, p, m, w, g, k, ch \rightarrow -\sigma \left[\begin{array}{c} y \\ e \\ u \end{array} \right] \rightarrow \text{pólo}$

dalši protokol: Protokol 46. posedženja

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/protocol/895/> (14.04.2025)

ID 895

wozjewjenje 48. posedženje na 14.06.2025

datum posedženja 22.03.2025, (10:00 – 14:00)

městno Lautech Wojerecy, industrijnišćo, dróha E / č. 8, 02977 Wojerecy

přitomny MěrcinK, CarolaG, AnetaZ, HagenD, HajkoK, TomašW, UdoN (online), EdithP (online), KitoP (online)

Gäste: KerstinZ, JulianeR

status protokol njewobzamknjony

prěnja rěč němsce

pismawjedźer-ka Měrcin Krawc

Protokol 46. posedženja

1. Eröffnung / Festlegung von Sitzungsleitung und Protokoll » **Hagen**
2. Zulassung von Ton- und Bildaufnahmen/Video- und Audiostream » **heute nicht**
3. Gesprächsangebot für Gäste » **Kerstin freut sich über Teilnahme beim letzten 1. Sejm**
4. Feststellung der Anwesenheit der Abgeordneten und der Beschlussfähigkeit » **nicht beschlussfähig**
5. Beschluss der Tagesordnung » **wie nachfolgend**
6. Protokoll- und Beschlusskontrolle » **inhaltlich bestätigt, bitte Termin der 45. anpassen**
 - Protokoll der 44. Sitzung (24.08.24, online)
 - Protokoll der 45. Sitzung (26.10.24, Burgtheater Budyšin)
7. Umgang mit potentiellen Wahlanfechtungen
 - Vorbereitung der Schiedsausschuss entsprechend der Wahlordnung, nur diese hat das Mandat, über Sinn und Unsinn zu entscheiden
 - Vorschläge für Besetzung der Schiedsausschuss: 5 (mind. 3), muss per Umlaufbeschluss festgelegt werden
 - betonen, dass keine Kandidierenden Teil des Schiedsausschusses sind
 - Zusagen bisher von Benedikt Dyrlich, Reiner Nagel, Grit Lemke, Maria Untch, Alexander Pólk, weitere zwei wahrscheinlich möglich » **soll zum Umlaufbeschluss gebracht werden, auf Wahlordnung hinweisen und eine Frist setzen** » **Juliane macht Entwurf über Wahlausschuss, der an Jan weiterleitet**
8. Vorbereitung der Konstituierung des 2. Serbski Sejm am 12. April
 - Hagen erläutert den Stand
 - Lohsa im Ratssaal (Hagen schaut am 1.4. an) mit 20 Tischplätze und 30 Gästeplätze, Küche nutzbar
 - ökumenische Andacht findet Zustimmung durch Pfarrer Huth und Kirchvorstand Günther Wjenk
 - Zeitabfolge:
 1. 13:15 Kirchenführung (G. Wjenk)
 2. 14:00 bis 14:45 Andacht (A. Polk an Orgel, geistliche Laien neben Pfr. Huth)
 3. 15:00 Einfinden und Imbiss im Rathaus
 4. 15:30 Begrüßung/Moderation (Edith mit Hanka)

- Grußworte (Peter Kroh angefragt)
- Urkunden an alte und neue (Hanka/Edith)
- Staffelstabübergabe (Edith)
- 5. Hymne
- 6. — Pause —
- 7. 16:30 Feststellung der neuen Alterspräsidenten und weitere Moderation durch diese
- 8. Begrüßung und Eröffnung durch Alterspräsidenten
- 9. Bestimmung der Sitzungsleitung
- 10. Feststellung der Anwesenden
- 11. Neubeschluss Manifest des 1. Serbski Sejm als Arbeitsgrundlage und allgemeine Kontinuität (in Begründung) (TomašW)
- 12. Beschluss der Tagesordnung
- 13. Verteilung bzw. Hinweis auf Vorentwurf Weißbuch
- 14. Beschluss neue Geschäftsordnung
- 15. Präsidium wählen: (Vorschlag: evtl. 2 x Alterspräsident:in, Jan, weitere in Einladung ebenfalls dazu einladen)
- 16. Beschluss: Fortführung der Ausschüsse (Ausschuss Bildungspolitik, ...) und Beauftragungen; ALLE zur Mitarbeit einladen » Strategien ausarbeiten und konzentrieren
- 17. Termin und Ort 2. Sitzung » bitte vorschlagen: z.B. Cottbus, Serbski dom oder Ratssaal
- 18. Abschluss und Verabschiedung (ca. 18:00)
- Aufgaben:
 - Abstimmung Örtlichkeit: Hagen
 - Andacht inhaltlich ökumenisch (Fürbitten u.a.), zweisprachig sequenziell ohne Übersetzung: TomašW spricht einen evang. und 2 kath. Personen an, Hajko und Juliane weitere aus der Niederlausitz
 - Catering (Brötchen/Kuchen) beauftragen, Kaffee kochen, Getränke: Hagen über Wjenk
 - Einladungen: großer Verteiler, Adresssuche verteilt » Hagen macht daraus einen Serienbrief
 - Einladung Abgeordnete und Nachrücker: Aneta
 - Dankesurkunden: Hagen, MěrcinW, Johannes
 - Ernennungsurkunden: Hagen, MěrcinW, Johannes
 - Programmheft mit Liedern, Programm, Festrede, Hymne: Hagen, MěrcinW, Johannes
 - Geschenk an alle (Peter Kroh fiktive Rede): MěrcinW und Kalender (Aneta)
 - Ehrenpreis (Hagen, Aneta)
 - Vorbereitung der Geschäftsordnung:
 - 1. Infos an Hagen bis 25.03.
 - 2. Jan senden dann an alte Abgeordnete
 - 3. am 4.4. an die neuen Abgeordneten
 - Übersetzung (Technik, Simultanübersetzer), Festrede etc. vorab senden: MěrcinK
 - Entwurf Einführung/Begründung des Grundsatzbeschlusses: TomašW
 - Orga 2. Sitzung Cottbus: JulianeR
 - Entwurf Weißbuch weitere mitbringen: Aneta
- Übergabe des Vermächtnisses des 1. Serbski Sejms » s. oben
- Vorbereitung erster Beschlüsse des 2. Serbski Sejms » s. oben
- 9. Berichte und Protokolle der Ausschüsse und Beauftragungen
 - 1. Bericht Wahlausschuss
 - Wahlbericht » an Wahlkommission herantreten
 - Statement der Wahlbeobachter (Juliane spricht Antony an)
 - 2. Beauftragung Finanzen
 - Aneta berichtet: Wahlkosten ca. 26.859,77 € nach aktuellem Stand, zzgl. Konstituierung » 100 % Spenden finanziert!

- Verbleibende Mittel sind guter Startpunkt in den 2. Sejm
- Diskussion zu einer Stabsstelle, wenn Finanzierung klar ist » öffentliche Ausschreibung zur Person

3. Ausschuss Bildung

4. Ausschuss Kultur

5. Ausschuss Verfassung & Recht

6. Ausschuss Öffentlichkeitsarbeit

7. Ausschuss Wirtschaft & Regionalentwicklung:

- Der Wirtschaftsausschuss übergibt folgende Themen zur möglichen Weiterbearbeitung im zweiten Sejm:
 - Mitbestimmung des sorbischen Volkes bei Fragen der regionalen Wirtschaftspolitik, des Strukturwandels, des Wasserhaushalts und der Energie- und Rohstoffgewinnung („Net Zero Valley“ Lausitz, Sonderbetriebspläne für Tagebaue, Umgang mit Atommüll, Sonderwirtschaftszone in der Lausitz, DZA) gemäß ILO169.
 - Stellungnahmen zu konkreten bereits in Arbeit befindlichen Projekten (Kupferabbau bei Spremberg, Rekultivierungsmaßnahmen nach Braunkohlegewinnung, Solaranlage Pulsberg, Rechenzentrum Krauschwitz, Wasseraufbereitung der Spree, Steinbruch Pließkowitz usw.)

8. Auswärtiger Ausschuss

9. Ausschuss IT

10. Ausschuss Prozessbegleitung

11. Wissenschaftsbeirat

10. Nachbereitung der Wahlen » Termin Auswertetreffen mit Wahlkommission, Wahlbericht » Einladung in Wahlausschuss-Wiederkonferenz durch **MěrcinK**

11. Sonstiges

1. Wirtschaftsregion Lausitz, siehe oben Wirtschaftsausschuss (**Udo**)

2. Vorbereitung div. Treffen

- Landtagsfraktion 31.3.: Udo, Hajko, Aneta, TomašČ
- Polizei 1.4.: Hajko, Hagen, MěrcinK, TomašČ, Aneta
- Bierverkostung Burgtheater mit Slawenburg 4.4.: Hajko, TomašČ, Sejm-Rückblick auf erste Legislatur und -Ausblick zweite Legislatur

dalši protokol: Protokol 47. posedženja

url & datum stawa <https://dokumenty.serbskisejm.de/hs/protocol/914/> (29.04.2025)

ID 914

wozjewjenje 48. posedženje na 14.06.2025

datum posedženja 12.04.2025, (17:50 – 19:00)

městno Žurła rady Łazowskeje gmejny, Při radnicy 1, 02999 Łaz

přitomny dr. Měrćin Krawc, dr. Hagen Domaška, Nadja Herbichowa, Stanisław Nawka, Ilona Urbanojc, Marta Zahrodnikec, Aneta Zahrodnikowa, Hajko Kozel, dr. Tomaš Warnar, Rajner Vogel, Wendy Mrózkowa, Tomaš Čornak, Ignac Feliks Wjesela, Jens Kwic, Karina Radacowa, Jakub Čornak, dr. Rüdiger Prasse, Lars Krause

status protokol njewobzamknjony

prěnja rěč němsce

pismawjedźer-ka Hagen Domaška

Protokol 47. posedženja

1. Bestimmung der Sitzungsleitung

- RV hält eine kurze Rede
- Die Abgeordneten stimmen einstimmig dafür, offen abzustimmen
- RV gibt bekannt, dass Tomaš Warnar sich bereit erklärt hat, die Sitzung zu leiten
- Die Abgeordneten stimmen einstimmig dafür, dass TW die Sitzung leitet
- TW nimmt die Wahl an und eröffnet mit einer kurzen Rede

2. Abstimmung zur Geschäftsordnung

- Die GO des 1. Sejms wurde vom alten Präsidium leicht überarbeitet und den neuen Abgeordneten im Vorfeld der Sitzung übersandt. Sie wurde vom Präsidium des 1. Serbski Sejm als Antrag eingereicht.
- Es gibt keine weiteren Änderungsvorschläge.
- Die Abgeordneten stimmen einstimmig für die Annahme des Antrags zur neuen Geschäftsordnung

3. Manifest des Serbski Sejm

- Das Manifest des 1. Serbski Sejm (Beschluss Nr. 5 vom 17.11.2018, <https://dokumenty.serbskisejm.de/de/session/31/#resolution-136>) wird verlesen. Es wurde vom Wahlausschuss des 1. Serbski Sejm als Antrag für die 47. Sitzung eingereicht.
- Mit der leichten Änderung von Punkt 3 („des sorbischen/wendischen Volkes“ -> „des sorbischen/wendischen Volkes“) wird der Antrag einstimmig angenommen.

4. Information zur IT/Kommunikation

- Die Abgeordneten erhalten in der kommenden Woche Zugangsdaten für E-Mail und cloud samt einem kleinen Handbuch zur Benutzung.

5. Information zum Weißbuch des Serbski Sejm

- TW stellt den bisherigen Entwurf des „Handbuchs“ des Serbski Sejm vor, das zu einem Weißbuch weiterentwickelt werden soll. Alle Abgeordneten haben ein Exemplar erhalten.

6. Information zum Schlichtungsausschuss

- Gemäß Beschluss 62 vom 12.04.2025 hat der 1. Serbski Sejm einen Schiedsausschuss eingerichtet, der über die Wahlanfechtung entscheiden wird.

<https://dokumenty.serbskisejm.de/de/session/893/#resolution-908>

7. Nächste Sitzung des Serbski Sejm

- 14.06.2025, Chóśebuz/Cottbus oder Chrósčicy/Crostwitz
- Details zum Sitzungsort werden noch bekannt gegeben

8. Wahl des Präsidiums

- Wird aus Zeitgründen auf die kommende Sitzung verschoben

9. Sonstiges

- Grußworte und Laudatio der Festveranstaltung werden dokumentiert und online veröffentlicht.
- Es gibt Medienanfragen. Wer ist verantwortlich, diese zu beantworten? Welche Ausschüsse gibt es, wer ist dort dabei? Wird es einen Pressesprecher geben? All diese Fragen werden auf der kommenden Sitzung diskutiert und beschlossen. Bis dahin sollen sich alle Abgeordneten überlegen, welche Beauftragungen sie übernehmen könnten und in welchen Ausschüssen sie als Mitglied oder Sprecher*in mitwirken wollen.